

Framhald av síðu 4

útvega næmingum tilfar og amboð. Hví tað ikki verður gjørt er ilt at siga, men tað er eyðsæð, at vit sum lærarar ikkenna tað ikki sum eina moralska skyldu at fáa hetta til vega, Tað er vanligt at hoyra lærarar gremja seg um at einki tilfar finst á føroyskum. Eg skilji ikki hvør skal gera tað, um ikki lærarin sjálfur? Tað er sum um tað at dagføra skipanina skal gerast útán fyrri skipanina - og tað er har høvudsbrakið er. Dagføringin má liggja inni í skipanini, sum ein samangrónvin partur av tí at vera lærari.

- Málstovnar eru í øllum londum, tað eri kki bert í Føroyum, at vit kjakast um málið.

Stóran lurtaraskarðá

- Eitt nú "Orðabókin" í Útvarpinum hjá Jóhan H. W. Poulsen er gull verd fyrri málið. Henda sending hevur størsta lurtaraskarðan. Vit mugu kortini ikki lata alt liggja á herðunum á einum manni. Tað er als ikki neyðugt heldur.

- Eitt nú SvF hevur gjørt nógva burtúr at teksta útlendskt tilfar. Er tað ein háttur at geva føroyskum máli størri innivist í tilvitiskuni hjá fólki?

- Tað hevur serstakliga týðning, at útlendskt tilfar verður tekstað til føroyskt, og eg haldi, at sjónvarpsleiðslan førir rættan málpolitikk á hesum øki. Alt tilfar eigur at verða týtt til føroyskt.

- Trupulleikin er kanska bert, hvønn førleika tey hava, sum teksta í SvF. Tað verða sett ov lág krøv, tí tað er ikki vist, at ein studentur ella ein, sum hevur gingið á Fróðskaparsetrinum í tvey ár, eru tey røttu fólkin.

- Annar tvørleiki er eisini, at okkara egna mál verður gjørt til ein peningaligan spurning. Tað skal ikki kosta ov nógva at týða og teksta.

- Hvussu nógva ár vanta í at føroyingar fara at hava eitt náttúrligt tilknýti til føroyskt mál?

- Tað nýtist ikki drúga tíð, to at nøkur viðurskifti mugu fáast í rættlag. Eitt nú er stórvirvur á orðabókum. Kunnu vit útvega orðabókur við fimm teimum størstu málunum, so er sloppið.

- Vit hava fingið nýggja ensku - føroysku orðabókina, so nú vanta orðabókur á sponskum, týskum, russiskum og danskum.

Kunnu vit síðani fáa hesar orðabókur útlendskt - føroyskt, og somu fólkin at gera tær, so er sloppið.

Tá vit gjørdur ensk-føroysku orðabókina (Annfinnur í Skála, Jonhard Mikkelsen og Zakarias Wang), kostaði hon 1,3 mió. krónur. Hon er so stór, at hon er nýtlig í øllum vanligum arbeiði innan skúlagátt og flest øllum arbeiðsviðurskiftum.

- Er tað ikki ógjørligt at hugsa sær í hesum tíðum?

- Tá vit gjørdur ensk-føroysku orðabókina, fingi vit ongan almennan stuðul, men um sama mundið var hópin av stuðli latin til ítróttarvallir og høllir, so tað er eingin umberg.

- Í nútíðar telduheiminum er tað heldur ikki so torført uppgáva. Vit kunnu keypa telduforrit, sum er gjørt aðrastaðni og savna okkum um arbeiðið við tí føroyska partinum - tað lætur almikið um.

- Hvussu nógva kostar slíkt orðabókasavn og hvussu leingi er tað at gera?

Fimm ár - so er sloppið

- Tað nýtist ikki at taka meir enn eini fimm ár, og kostar fimm mió. krónur til samans.

- Vit eiga ikki hópin serfrøingar á málstovnum, sum aðrastaðni, ið kunnu gera hetta arbeiðið. Tað, sum verður gjørt á Málstovnum er vísindalig gransking, sum ikki er beinleiðis til gerandisbrúk hjá vanligu fólkinum.

- Hesa gransking skulu vit eisini hava. Hinvegin, so eiga vit nógvar málfrøingar í Føroyum, og hesir kunnu saktans gera slíkt orðabókasavn, sum gevur okkum møguleika at nýta okkara egna mál og okkara egna tilvitisku og egna hugsummarhætti.

- Hevði hetta verið gjørt, so høvdu vit haldagott grundarlag at arbeiða út frá, og so kundu vit bjarga móðurmálinum, sigur Jonhard Mikkelsen.

**Orð: Dagny
Mynd: Hilmar Jan**

Havnar Hornorkester

90 ár í dag

Í gerðarabókunum sæst, at stovningarfundurin hevur verið 13. februnar 1903, og at byrjanin til Havnar Hornorkester verður lögð um aldarskiftið, tá bakar Hansen fór undir at læra fólki at spæla horn, sigur Ove Olsen, sum hevur verið limur í Havnar Hornorkester síðani hann var 10 ára gamal, og í fleiri umförum hevur verið formaður og venjari

Tað fyrsta vit vita um Havnar Hornorkester er, at bakar Hansen fór undir musikundirvisning um aldarskiftið.

- Hetta hevur verið í hølum á Bryggjubakka, sæst í gerðarabókini, sigur Ove Olsen við Sosialin.

- Í byrjanini hava teir verið einir 10-12 mans í orkestrinum, og fram til seinna heimsbardaga hava teir verið 12-15 mans.

X-arnir undir krígunum

- Tá ensku hermennir komu til Føroya, og Frelsunarherurin samstundis hevði sítt orkester, hava tey tikið seg saman um eitt orkester. Tað er vanligt í Onglandi, at Frelsunarherurin og hornorkester spæla saman, og tí er tað helst eisini, at samstarvið undir krígunum er komið í lag.

Hetta tíðarskeiðið kalladu teir seg X-arnir, og teir hildu saman øll krígsárini.

- Tá var vanligt at fara út at spæla sunnudag seinna part, eins og til jóla, á Grækarmessu, til flaggsdags-

hald og á ólavsøku, eins og vit gera í dag.

Havnar Hornorkester gjørdi nógva burtúr t.d. at ferðast við HB fótbóltsliðnum, tá teir fóru á bygd at spæla dyst. Tá vóru ikki so nógva hornorkester sum í dag.

Frá eldri tíð var tað t.d. síður, at Havnar Hornorkester spældi í kirkjuni hálvan tíma fyrri gudstænastuna 1. jóladag.

- Hetta varð gjørt á tann hátt, at teir fóru upp í tornið, har lúkurnar vóru latnar upp, so tað hoyrdist víða um.

- Í dag er sami síður galdandi, to at Havnar Hornorkester spælir frammi í kóri 1. jóladag í Havnar kirkju. Hetta kemst einast av, at teir nú eru umleið 28-30 spælarar í orkestrinum.

Tað er ikki sum at siga tað at vera limur í Havnar Hornorkester. Tað krevur nógva av tí einstaka, tí teir venja tvær ferðir um vikuna alt árið, undantikið í summarríðunum.

Ove Olsen: - Eg var biðin um at spæla í Havnar Hornorkestri, helst tí teir hava havt trót á fólki, men kanska eisini tí Óla J. Hansen, abbi mín hevði spælt við

Mynd av X-arnum, sum er tikin undir seinna heimsbardaga, tá Frelsunarherurin og Havnar Hornorkester hava spælt saman. Helst er eisini onkur hermaður við á myndini

LASTVOGNS- KOYRIKORT

NÝTT SKEIÐ TIL
LASTVOGN
BUSS
& TRAILARA

byrjar
mánað. **15.2., kl. 19**

Áhugað ringið til. 88777
- svarar alt samdagurði -

**TÓRSHAVNAR
TRAFIKKSKÚLI**
Ravnsoyagata 10
100 Tórsh. - Tlf. 88777